

N 1/26

ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարար
պարոն Հ. Մաթևոսյանին

Հարգելի պարոն նախարար

«Դարի Քար» ՍՊԸ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ստացել է ՀՀ Արագածոտնի մարզի Կաքավաձորի տուֆերի հանքավայրի <<ԴԱՐԻ ՔԱՐ>> տեղամասի ընդերքօգտագործման թույլտվություն՝ 19 մայիսի 2025թ-ի ՇԱԹ-29/775 ընդերքօգտագործման թույլտվություն:

Հանքավայրի շահագործման բնապահպանական կառավարման պլանին և 2025թ ապրիլի 1-ին ստացված ԲՓ 085-25 դրական փորձաքննական եզրակացություն ստացած ՇՄԱԳ հաշվետվության համաձայն՝ աշխատանքների ընթացքում կատարվել են շրջակա միջավայրի վրա բացասական ազդեցության կանխարգելմանն և մեղմացմանն ուղղված մշտադիտարկումներ՝ մթնոլորտային օդի, հողային ծածկույթի, աղմուկի և թրթռման, կենսաբազմազանության վերաբերյալ:

Ստորերկրյա և մակերևութային ջրերը բացակայում են:

Ստորև ներկայացնում եմ 2025 թվականի ընթացքում ՀՀ Արագածոտնի մարզի Կաքավաձորի տուֆերի հանքավայրի <<ԴԱՐԻ ՔԱՐ>> տեղամասի «Դարի Քար» ՍՊ ընկերության պատվերով իրականացված մոնիթորինգի արդյունքները՝ ըստ ՀՀ կառավարության 22.02.2018թ.-ի N191-Ն որոշման հավելված 2-ով սահմանված ձևաչափի:

Հարգանքով՝

<<ԴԱՐԻ ՔԱՐ>> ՍՊԸ տնօրեն Ս. Մխիթարյան

Հեռ՝ 098-153-633

Էլ փոստ՝ vahram8124@mail.ru

Հասցե՝ ՀՀ, Արագածոտնի մարզ, Կաքավաձոր մ. 1, տ. 35:

**ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ
ԱՄՓՈՓ ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ**

Մշտադիտարկումների օբյեկտը	Մշտադիտարկումների վայրը	Ցուցանիշը	Մշտադիտարկումների տեսակը	Հաճախականությունը	Միջինացված արդյունքը ¹
1	2	3	4	5	6
Մթնոլորտային օդ	Հանքավայրի տարածք	ԾՕմբի երկօքսիդ Ազոտի երկօքսիդ	Նմուշարկում, նմուշների լաբորատոր վերլուծություն	Աշխատանքների ընթացքում, յուրաքանչյուր շաբաթ	0.004մգ/մ ³ 0,017 մգ/մ ³
Մակերևութային ջրեր	/Բացակայում են/				
Ստորգետնյա ջրեր	/ Բացակայում են/				
Հողային ծածկույթ	Հանքավայրի տարածք	Քիմիական կազմ, նավթամթերքների պարունակություն	Տարածքի դիտարկում	2025 թվականի ընթացքում մեկ անգամ	Նավթամթերքներ չեն հայտնաբերվել հողի քիմիական կազմում:
Աղմուկ և թրթռում	Հանքավայրի տարածք	Leq (dBA) 24 ժամյա չափում	Մարքավորում ով չափումներ	Leq (dBA) 24 ժամյա չափում	29
Վայրի բնություն, կենսամիջավայր, կարմիր գրքում ընդգրկված, էնդեմիկ տեսակներ	ՀՀ կարմիր գրքում գրանցված բույսերի և կենդանիների տեսակներ չեն հայտնաբերվել:				

¹Մթնոլորտային օդում անօրգանական փոշու պարունակությունը (միջինացված ցուցանիշը) չի գերազանցում ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարության հետ համաձայնեցված վնասակար արտանետումների ՄԹԱ նորմատիվների նախագծով սահմանված առավելագույն գումարային կոնցենտրացիաները

Ոչ վտանգավոր թափոններ	Նախատեսված չէ
Վառելիքային թափոններ	Հանքավայրի տարածքում վառելիքային թափոններ չկան

1	2	3	4	5	6
Ցիանային լուծույթների օգտագործման հետ կապված ենթակառուցվածքներ	Հանքավայրի տարածքում ցիանային լուծույթների օգտագործման հետ կապված ենթակառուցվածքներ չկան				
Լեռնատրանսպորտային սարքավորումների աշխատանքային վիճակ	Բոլոր սարքավորումները անցել են տարեկան տեխնիկական ստուգում				

Տեղեկատվությունը ներկայացրեց՝
 «Դարի Քար» ՍՊԸ ՀՀ Արագածոտնի մարզի Կաքավաձորի տուֆերի հանքավայրի Դարի-Քար տեղամաս, հեռ +374 98-153-633
 E-mail: vahram8124@mail.ru

Գտնվելու և գործունեության իրականացման վայրը, հոռախոսը, կայքը, էլեկտրոնային հասցեն՝ առկայության դեպքում

Ղեկավար՝ Կենդանի Վահրամյան 19.02.26թ.
 Պաշտոնը, անունը, ազգանունը ստորագրությունը, ամիսը, ամսաթիվը, տարեթիվը

Բ Ա Յ Ա Տ Ր Ա Պ Ի Ր

Հանքավայրի տեղադիրքը. ՀՀ Արագածոտնի մարզի Կաքավաձորի տուֆերի հանքավայրի <<ԴԱՐԻ ՔԱՐ>> տեղամասը տեղակայված է Արագածոտնի մարզի Ագարակական գյուղից մոտ 1.8 կմ հարավ-արևմուտք, Կաքավաձոր գյուղից 4.1 կմ հարավ:

Երկրաբանական կառուցվածքը.

Կաքավաձորի տուֆերի հանքավայրի «ԴԱՐԻ ՔԱՐ» տեղամասի տուֆերի ապարները ծագումնաբանորեն հարում է Թալին-Շամիրամի տուֆային ծածկոցին և տեղակայված է Արագածոտնի մարզի Կաքավաձոր գյուղից 4.1 կմ հարավ: Տեղամասի երկրաբանական կառուցվածքում մասնակցում են վերին պլիոցենի, միջին չորրորդականի հրաբխային և ժամանակակից փոխաբեկորային առաջացումները:

Տեղամասի շերտագրական կտրվածքը ներկայացված է հետևյալ տեսքով (ներքևից-վերև):

Վերին պլիոցեն: Տեղամասի տարածքի շերտագրական կտրվածքի մերկացված մասի ամենահին ապարները ներկայացված են Արագածի շերտախմբի վերին դարսաշերտի օլիվինային և դոլերիտային կազմի անդեզիտաբազալտներով, որոնց արտավիժումը կապված է Արագածի հրաբխային գործունեության հետ:

Անդեզիտաբազալտների ծածկոցի հզորությունը մոտ 50 մ է: Մակրոսկոպիկ դրանք ներկայացված են ծակոտկեն, հոծ, ճեղքավորված, երբեմն խոռոչավոր, հիմնականում մուգ մոխրագույն տարատեսակներով: Հետախուզական հորատանցքերով այս անդեզիտաբազալտները հատված չեն:

Միջին չորրորդական: Տեղամասի սահմաններում անդեզիտաբազալտները մասնակիորեն ծածկված են արթիկի տիպի հրաբխային տուֆերի ծածկոցով, որոնք վերագրվում են այս հասակին:

Տեղամասի հրաբխային տուֆերը ներկայացված են հիմնականում մոխրագույն բաց վարդագույն երանգով: Օգտակար հաստվածքը ծածկող խիստ ճաքճքված տուֆային շերտը՝ փուշտան, իրենց գունավորմամբ, կազմով և դեկորատիվ հատկություններով նման են երևան-լենինականյան տիպի տուֆերին:

Տուֆերի հաստվածքը մեղմաթեք անկում է հարավ-արևելք՝ մոտ 8° անկյան տակ: Հետախուզվող տեղամասի սահմաններում տուֆերի հաստվածքի տեղադրման խախտման երևույթներ չեն հայտնաբերվել: Տուֆերի հաստվածքի ընդհանուր հզորությունը տատանվում է 15.8-ից 19.3մ-ի սահմաններում, կազմելով միջինը՝ 17.6մ: Տուֆերի հաստվածքը ներկայացված են թույլ ճեղքավորված մուգ մոխրագույն, սևավուն տուֆերով: Վերջիններս աստիճանաբար անցնում են թարմ, թույլ ճեղքավորված տուֆերի (օգտակար հանածո):

Տուֆերի հաստվածքում առկա ճեղքավորվածությունը ծագումնաբանորեն կապված է հիմնականում հրահեղուկ զանգվածի սառեցման (անջատման ճեղքեր) և նորագույն տեկտոնական շարժումների հետ: Տեկտոնական ծագման ճեղքերը սահմանափակ տարածում ունեն, սեյսմիկ բնույթի են և հաճախ համընկնում են անջատման ճեղքերին: Այս տարաբնույթ ճեղքերի հատումներն առաջացնում են մեծաբեկոր՝ հիմնականում պրիզմանման մենաքարեր:

Ժամանակակից առաջացումները ներկայացված են դեյուվիալ փուխր-բեկորային, տուֆերի և անդեզիտաբազալտների բեկորներ պարունակող ավազակավային, ավազախճային նստվածքներով: Մրանց հզորությունը տատանվում է 0.1-0.8մ սահմաններում, կազմելով միջինը 0.4մ: Հողաբուսական շերտը թույլ է զարգացած, ներկայացված է խոտաբուսերի արմատներ պարունակող շագանակագույն հողերով՝ ավազակավերի պարունակությամբ, որոնց հզորությունը չի գերազանցում 0.1-0.2մ-ը՝ միջինը կազմելով 0.15մ:

Տուֆերի հաստվածքում առկա ճեղքավորվածությունը ծագումնաբանորեն կապված է հիմնականում հրահեղուկ զանգվածի սառեցման (անջատման ճեղքեր) և նորագույն տեկտոնական շարժումների հետ: Տեկտոնական ծագման ճեղքերը սահմանափակ տարածում ունեն, սեյսմիկ բնույթի են և հաճախ համընկնում են անջատման ճեղքերին: Այս տարաբնույթ ճեղքերի հատումներն առաջացնում են մեծաբեկոր՝ հիմնականում պրիզմանման մենաքարեր:

Տեկտոնական կառուցվածքում առանձնացվում են 2 հիմնական խոշոր կառուցվածքային հարկեր, որոնց միջև նկատվում է կտրուկ տեկտոնական անհամաձայնություն:

Ստորին տեկտոնական հարկը ներկայացված է Արագածի հրաբային զանգվածի հիմքը կազմող մինչպլիոցենյան ծալքավորված կոմպլեքսով, որի տարբեր հորիզոնների վրա համարյա հորիզոնական տեղադրված են վերին կոմպլեքսի պլիոցեն-չորրորդական հասակի հրաբխային առաջացումները, տարբեր կազմի լավաներ, տուֆեր, տուֆափշրաքարեր, ինչպես նաև լճային, լճագետային նստվածքները: Պլիոցենի հրաբխային ապարները ներկայացված են Ողջաբերդի (ստորին պլիոցեն) և Արագածի (վերին պլիոցեն) շերտախմբերով:

Ողջաբերդի շերտախմբի ապարները լայն տարածում ունեն Արտենի լեռան լանջերին՝ ներկայացված են լիպարիտներով, պեռլիտներով և օբսիդիաններով, իսկ Արագածի շերտախմբի անդեզիտաբազալտների հոսքերը տարածված են Բառոժ գյուղի շրջակայքում և ներքին Թալին, Կաթնաղբյուր գյուղերի հատվածում:

Նորագույն տեկտոնական շարժումները (պլիոցեն-չորրորդական) Արագած լեռան ծայրամասերում առաջացրել են մի շարք անտիկլինալային գմբեթաձև բարձրացումներ, ուղեկցված հարակից տեղամասերի սինկլինալային և այլ իջվածքներով:

Վերին պլիոցեն և ստորին չորրորդականի լավաները, ինչպես նաև դրանց հարող լճային և լճագետային նստվածքները որոշ տեղամասերում առաջացնում են հարթ, ուռուցքային, գմբեթաձև, ալիքաձև և այլ առաջացումներ:

Հանքավայրի տարածքում տեկտոնական խախտումներ, սողանքներ, փլուզումներ և տարբեր գեոդինամիկ երևույթներ չեն արձանագրվել:

Համաձայն “Инструкция по применению классификации запасов к месторождениям строительного и облицовочного камня” հրահանգի, հանքավայրն ըստ երկրաբանական կառուցվածքի բարդության վերագրվում է 1-ին խմբին:

Հանքավայրի հիդրոերկրաբանական պայմանները բարենպաստ են դրա բացահանքով շահագործման համար:

Հաստատված պաշարները.

ՀՀ Արագածոտնի մարզի Կաքավաձորի տուֆերի հանքավայրի «ԴԱԴԻ ՔԱԸ» տեղամասի պաշարները հաստատվել են ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարի 2024 թվականի մայիսի 17-ի № 1032-Ա հրամանով, 2023 թվականի մայիսի 1-ի դրությամբ Հանձնաժողովի 2024 թվականի ապրիլի 5-ի թիվ

76 փորձագիտական եզրակացության մեջ նշված նյութերում արտացոլված սահմաններում հետևյալ.

1) կարգով և քանակով՝

Բլոկը	Օգտակար հանածոյի տեսակը	Օգտակար հանածոն ծածկող ապարների ծավալը, հազ.մ ³	Օգտակար հանածոյի պաշարները, հազ. մ ³	Բլոկների ելքը, %
Բլոկ 1-Ա	տուֆ	94.7	633.4	41.12
Ընդամենը А	տուֆ	94.7	633.4	41.12

2) որակական հատկություններով՝

ա. բավարարում է ուղիղ կտրվածքի պատքարի արդյունահանման հումքին (4001-2023 ԳՕՍՍ «Պատքարեր լեռնային ապարներից: Տեխնիկական պայմաններ») ներկայացվող պահանջներին.

բ. տուֆերի ջարդքարը (4001-2023 ԳՕՍՍ-ի պահանջներին չբավարարող տուֆերը) պիտանի է խճի և ավազի ստացման համար (22263-76 ԳՕՍՍ «Խիճ և ավազ ծակոտկեն լեռնային ապարներից») և թույլատրելի է դրանց կիրառումը շինարարության մեջ՝ համապատասխան ուղղություններով:

Հանքավայրի շահագործման լեռնատեխնիկական պայմանները.

Կաքավաձորի տուֆերի հանքավայրի «ԴԱԸԻ ՔԱՐ» տեղամասի հետախուզման ընթացքում մասնագիտացված հիդրոերկրաբանական ուսումնասիրություններ չեն կատարվել: Դիտարկումներով պարզվել է ստորերկրյա ջրերի բացակայությունը հորատանցքերում և շրջակայքում:

Ստորերկրյա ջրերի բացակայությունը պայմանավորված է տեղամասի տարածքի երկրաբանական և գեոմորֆոլոգիական առանձնահատկություններով: Տեղամասի տուֆերը աչքի են ընկնում իրենց բարձր ջրաթափանցելիությամբ: «ԴԱԸԻ ՔԱՐ» տեղամասի շրջանում մթնոլորտային տեղումների տարեկան միջին քանակը չի գերազանցում 438 մմ-ը, որոնք ներծծվելով տուֆերի և այլ հրաբխային ապարների ճեղքերով ու ծակոտիներով, բեռնաթափվում են շրջակա ձորակներում: Հաշվի առնելով տուֆերի բարձր ջրաթափանցելիությունը և տարածաշրջանում շահագործվող հանքավայրերի աշխատանքային փորձը, կարելի է ենթադրել, որ ապագա բացահանք ներթափանցվող մթնոլորտային տեղումները արագ կենթարկվեն բնական դրենաժի:

Հետախուզված տեղամասի տուֆերի հաստվածքը, ինչպես նաև մերձակայքը գործնականում ջրագուրկ են, ստորերկրյա ջրերի հորիզոններ և ելքեր (աղբյուրներ)

հայտնաբերված չեն: Գրունտային ջրերը ջրատար հորիզոններ չեն առաջացնում, որը կնպաստի շահագործման աշխատանքների անվտանգ իրականացմանը:

Կաքավաձորի տուֆերի հանքավայրի «ԴԱՐԻ ՔԱՐ» տեղամասի ապարները ներկայացված են արտավիժված ապարների միասնական հաստվածքով: Տեղամասի լեռնաերկրաբանական պայմանները բնութագրվում են հետևյալ տվյալներով:

Օգտակար հաստվածքը ծածկող ապարները ներկայացված են փխրուն-բեկորային դելյուվիալ առաջացումներով և հողմնահարված, ճեղքավորված տուֆերով («փուշտա»): Օգտակար հաստվածքը ծածկող ապարների միջին հզորությունը կազմում է 2.55մ, այդ թվում՝ փխրուն՝ 0.4մ և ժայռային՝ 2.15 մ:

Տուֆերի օգտակար հաստվածքն ուսումնասիրվել է ամբողջ հզորությամբ, մինչև հիմնատակող ապարները՝ խարամացված տուֆեր և ավազակավեր: Օգտակար հաստվածքի միջին հզորությունը 17.06 մ (15.8-19.3 մ) է: Տուֆերը ներկայացված են մեղմաթեք (5-8⁰) դեպի հարավ-արևելք անկող շերտաձև կուտակի տեսքով և թույլ խախտված են անջատման, հազվադեպ՝ տեկտոնական ծագման ճեղքերով: Տուֆերի հաստվածքը մերձակերեսային մասում ուժեղ ճեղքավորված և հողմնահարված է, իսկ խորքում ներկայացված է թույլ ճեղքավորված, միաձույլ, թարմ ապարներով: Օգտակար հաստվածքը ծածկող ապարների ծավալը տեղամասում կազմում է 94700մ³: Օգտակար հաստվածքը ծածկող ապարների միջին գործակիցը կազմում է 0.15 մ³/մ³:

Կաքավաձորի տուֆերի հանքավայրի «ԴԱՐԻ ՔԱՐ» տեղամասի երկրաբանական, հիդրոերկրաբանական և գեոմորֆոլոգիական պայմանները, ինչպես նաև մակաբացման ապարների ոչ մեծ հզորությունները, թույլ են տալիս վերջինիս մշակումն իրականացնել բաց եղամակով:

Հանքավայրը շահագործվելու է բացահանքով, CMP-026 քարհատ մեքենաների կիրառմամբ՝ 0.42մ բարձրությամբ աստիճաններով:

Նախագծվող բացահանքի վերջնական եզրագծի պարամետրերն են՝

- Բացահանքի առավելագույն երկարությունը – 240մ;
- Բացահանքի առավելագույն լայնությունը – 210;

- Բացահանքի առավելագույն խորությունը (ամենաբարձր և ամենացածր նիշերի միջև եղած տարբերությունը) – 30մ;
- Բացահանքի օտարման մակերեսը – 3. 78հա;
- Տուֆերի հաշվեկշռային պաշարների քանակը – 633.4հազ.մ³;
- Տուֆերի կորզվող պաշարները 475600մ³;

Օգտակար հանածոն ծածկող ապարների՝ մակաբացման ապարների ընդհանուր ծավալը կազմում է 94700մ³:

Բուլդոզերային աշխատանքները բացահանքի շահագործման պայմաններում կայանում է ջարդարների և մակաբացման ապարների տեղափոխումը, կուտակումը և լցակույտի ձևավորումը: Դրանց տարեկան ծավալը կազմում են համապատասխանաբար՝ 14050.56մ³, 4735մ³:

Տուֆի ուղիղ կտրվածքի պատքարի հանույթային աշխատանքները նախատեսվում է կատարել ընդլայնական միակող, խորացող, ցածրաստիճանային մշակման համակարգով: Հանույթային աշխատանքները իրականացվում են CMP-026 մակնիշի քարհատ մեքենայի միջոցով:

Ընդամենը լցակույտեր կտեղափոխվի 164952,8 մ³:

Շրջակա միջավայրի հակիրճ նկարագիրը.

Կաքավաձորի տուֆերի հանքավայրի Դարի Քար տեղամասը վարչական տեսակետից գտնվում է ՀՀ Արագածոտնի մարզի Թալինի խոշորացված համայնքի Կաքավաձոր բնակավայրի վարչական սահմաններում, տեղակայված

է Կաքավաձոր գյուղից ուղիղ գծով մոտ 4,1կմ հարավ և զբաղեցնում է 3,71 հա մակերեսով տարածք:

Տեղամասը ասֆալտապատ ճանապարհով կապված է Կաքավաձոր գյուղի (մոտ 4.5կմ), մարզկենտրոն ք. Աշտարակի (37.5 կմ), իսկ վերջինս քաղաքամայր Երևանի (19 կմ) հետ: Հայկական երկաթուղու Արմավիր կայարանը գտնվում է տեղամասից մոտ 50- 55 կմ հեռավորության վրա:

Հանրապետական նշանակություն ունեցող Երևան-Աշտարակ-Թալին-Գյումրի ավտոմայրուղին անցնում է տեղամասից մոտ 0,7 կմ հարավ, իսկ 380մ դեպի արևելք անցնում է Կաքավաձոր գյուղ գնացող ասֆալտապատ ճանապարհի:

Հայցվող տարածքը կապված է Կաքավաձոր գյուղի հետ 4.3 կմ երկարությամբ ասֆալտապատ և մասմաբ գրունտային ճանապարհով:

Մոտակա բնակավայրերն են Կաքավաձոր, Ագարակավան, Արուճ և Ներքին Բազմաբերդ գյուղերը և Թալին քաղաքը (17 կմ):

Կաքավաձորի տուֆերի հանքավայրի Դարի Քար տեղամասը ուղիղ գծով Կաքավաձոր գյուղի ամենամոտ շինությունից գտնվում է շուրջ 2,78կմ, Ագարակավան գյուղի ամենամոտ շինությունից – 1,2կմ, Ներքին Բազմաբերդ ամենամոտ շինությունից – 1,03կմ, Արուճ գյուղի ամենամոտ շինությունից - 1,06կմ, իսկ մոտակա ձորից 950մ հեռավորությունների վրա (նկար 2):

Կաքավաձորի հանքավայրի Դարի Քար տեղամասի հրաբխային տուֆերի տարածքը գտնվում է 1365-1381մ բացարձակ բարձրությունների վրա:

Աշխարհագրական կոորդինատներն են.

40⁰18/58// - հյուսիսային

լայնության 44⁰03/28// - արևելյան

երկայնության:

Լեռնագրական տեսակետից Կաքավաձորի տուֆերի հանքավայրի Դարի Քար տեղամասի տարածքը հարում է Հայկական հրաբխային

բարձրավանդակի Արագած- Սյունիքի ենթամարզի Արագածի լեռնազանգվածի հարավային լանջերին՝ Շամիրամի սարավանդի հարավ-արևելյան մասերին և բնութագրվում է բլրաալիքավոր ռելիեֆով:

Կաքավաձորի տուֆերի հանքավայրի Դարի Քար տեղամասի շրջանը բնութագրվում է ցածր ենթահորիզոնական բլրածածկ-ալիքաձև սարահարթային երկրաձևաբանությամբ:

Կաքավաձորի տուֆերի հանքավայրի Դարի Քար տեղամասի կլիման չոր ցամաքային է: Մակերևութային բարձրությունների մեծ տատանումների շնորհիվ կլիմայական պայմանները ցածրադիր և բարձրադիր մասերում բազմազան են՝ հուլիսի միջին ջերմաստիճանը կարող է տատանվել +6-ից +24⁰C: Հուլիսին օդի միջին ջերմաստիճանը կազմում է +24⁰C միջակայքում:

Առավելագույն ջերմաստիճանը կարող է հասնել +37,5⁰C: Նվազագույն ջերմաստիճանը հասնում է մինչև -26,1⁰C:

Տարածքի հիմնական ջրային միավորը Սելավ Մաստարան է՝ Սևջուր գետի աջ վտակը:

Դարի Քար տեղամասի շրջանում տարածված են շագանակագույն, բարձրադիր գոտում նաև՝ քարքարոտ սակավագոր սևահողերը, ծածկված հացազգի, տարախոտահացազգի, երբեմն մարգագետնատափաստանային բուսականությամբ:

Կաքավաձորի տուֆերի հանքավայրի Դարի Քար տեղամասի շրջանին բնորոշ են երկու տիպի բուսակաձածկեր: Հանքավայրի հյուսիսային հատվածում զարգացած են լեռնատափաստանային հացազգային, տարածոտա-հացազգային լանդշաֆտները, իսկ հարավում (ներառյալ՝ տեղամասը) կիսանապատային օշինդրա-էֆեմերային բուսականությունը:

Տարածաշրջանում անողնաշարավոր կենդանիներից հանդիպում են՝ մորեխների, ծղրիղների տեսակներ, երկթևանիներ:

Ուսումնասիրվել են ՀՀ բույսերի և ՀՀ կենդանիների կարմիր գրքերը, դրանցում նշված տեսակների աճելավայրերի և ապրելավայրերի սխեմատիկ քարտեզները համադրվել են Դարի Քար տեղամասի տեղադիրքը արտացոլող քարտեզների հետ:

Ըստ ՀՀ կենդանիների կարմիր գրքում ներկայացված ապրելավայրի բնութագրման, Կաքավաձորի տուֆերի հանքավայրի Դարի Քար տեղամասի շրջանում կարող է հանդիպել Շիդլովսկու դաշտամուկը, որը բնադրում է 1400-1700մ բարձրություններում գտնվող չոր-լեռնային և լեռնային տափաստաններում, իսկ հայցվող «Դարի քար» տեղամասը գտնվում է 1365-1381մ բացարձակ բարձրությունների վրա:

Տուֆերի արդյունահանման նպատակով հայցվող Դարի Քար տեղամասը ներառված չէ բնության հատուկ պահպանվող տարածքի սահմաններում: Մոտակա բնության հատուկ պահպանվող տարածքը «Արագածի ալպյան» արգելավայրն է: Դարի Քար տեղամասի և «Արագածի ալպյան» արգելավայրի միջև հեռավորությունը ուղիղ գծով կազմում է ավելի քան 20,5կմ:

Բնապահպանական միջոցառումների բնութագիր. Շրջակա միջավայրի բաղադրիչների վրա վնասակար ազդեցության մեղմացման/վերացման նպատակով նախատեսվում են հետևյալ բնապահպանական միջոցառումները.

Մթնոլորտային օդի պահպանության միջոցառումներ.

- լեռնային տեխնիկայի շարժիչների վառոցքները պետք է լինեն կարգավորված, ինչը կնվազեցնի մթնոլորտ արտանետվող գազերի քանակը;
- լեռնային տեխնիկայի և ավտոինքնաթափերի շարժիչների գազերի արտանետման վրա տեղադրված են կատալիտիկ չեզոքացուցիչներ, ինչը թույլ է տալիս կրճատել գազերի արտանետումները մթնոլորտ;
- տաք և չոր եղանակին բեռնվող լեռնագանգվածը, արտադրական հրապարակը, մերձատար ճանապարհները ջրցանվում են, ինչը թույլ է

տալիս կրճատել փոշու արտանետումները,

- ներհանքային ճանապարհների բարեկարգման ուղղությունների և մեթոդների կիրառելիության ուսումնասիրություն՝ խճապատում մակաբացման շերտի ապարներով, ինչը թույլ կտա կրճատել փոշեգոյացման ծավալները;

- լցակույտի մակերեսների, խախտված տարածքների ընթացիկ ռեկուլտիվացիա, ինչը կկրճատի լցակույտի մակերեսից փոշու բնական տարուքի ծավալները;

- մթնոլորտային օդում փոշու և աղտոտող նյութերի պարբերական մոնիթորինգի իրականացում, ստացված տվյալների վերլուծություն, ըստ անհրաժեշտության բնապահպանական միջոցառումների վերանայում;

- արտադրական տարածքի կանաչապատում արագ աճող ծառատեսակներով կամ թփերով:

- նավթամթերքների պահեստավորում և պահում արտադրական հրապարակում հատուկ հատկացված տեղում (բացօթյա կամ ծածկի տակ պահեստ), որի տրվում է համապատասխան թեքություն, որն ապահովում է թափված նավթամթերքների հոսքը դեպի այն հավաքող բետոնապատված փոսը,

- օգտագործված յուղերի ու քսայուղերի հավաքում առանձին տարաների մեջ՝ հետագա ուտիլիզացման կամ երկրորդական վերամշակման համար,

- հնամաշ դետալների ու մասերի հավաքում հատկացված առանձին տեղում և հանձնվում որպես մետաղական ջարդոն,

- կենցաղային աղբի տեղափոխվում մոտակա աղբահավաք կետեր,

- արտաթորվող թունավոր նյութերի չեզոքացուցիչ սարքերի տեղադրում,

- դիզելային շարժիչով աշխատող լեռնատրանսպորտային սարքավորումների վրա խլացուցիչների տեղադրում,

- կեղտաջրերի հավաքում հորատիպ զուգարանում, որը հետագայում դատարկում են հատուկ ծառայության ուժերով,

- խախտված տարածքների ռեկուլտիվացիա, որի նպատակով կատարվում են հատկացումներ շրջակա միջավայրի պահպանության դրամագլխին: